

Національний
банк України

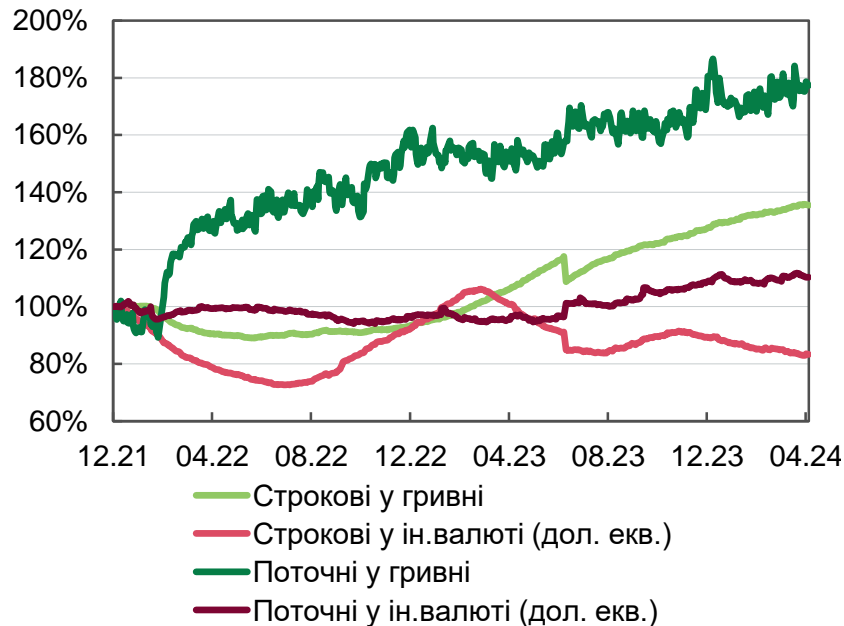
Стан банківського сектору та кредитування

26 квітня 2024 року

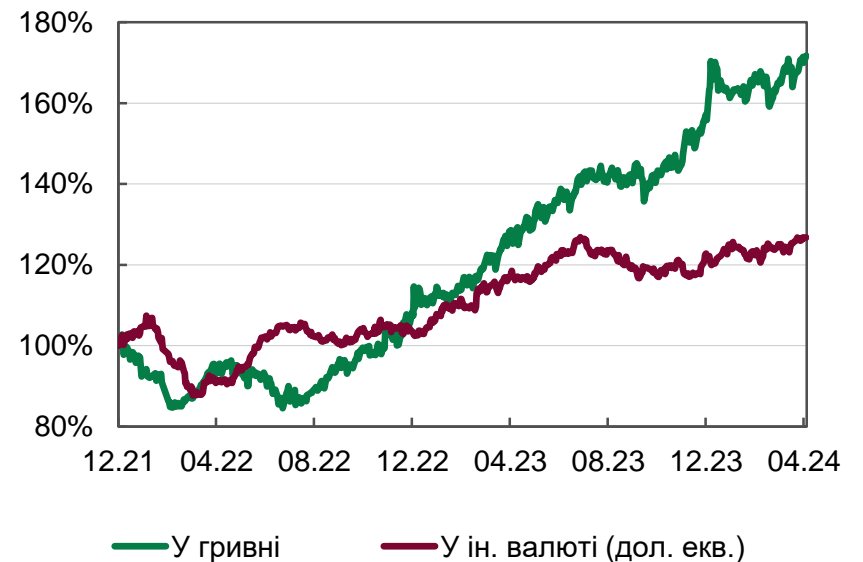

Зростання гривневих коштів триває після паузи у січні

Кошти фізичних осіб, 31.12.2021 = 100%

Кошти суб'єктів господарювання, 31.12.2021 = 100%

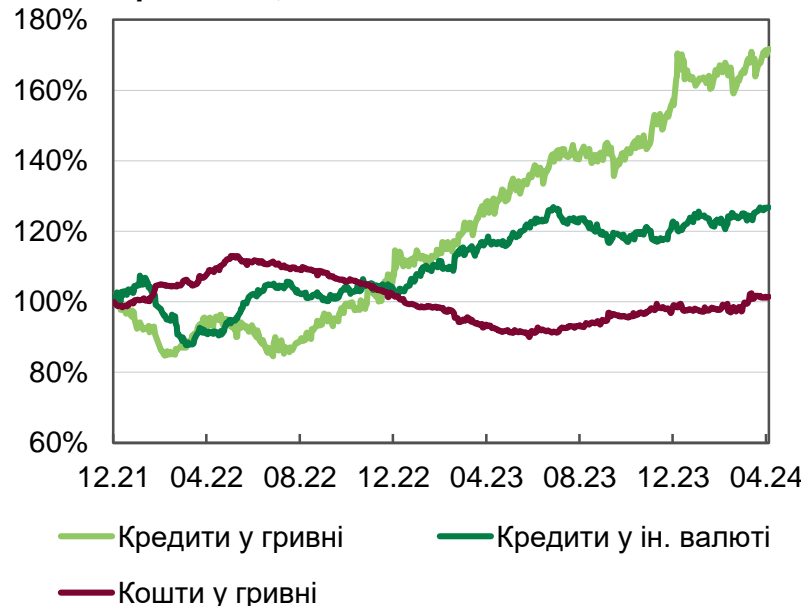
У банках, платоспроможних на 1 квітня 2024 року.

Джерело: НБУ.

- Гривневі кошти населення за квартал суттєво не змінилась (-0.3% кв/кв), у річному вимірі зросли на 20.3%.
- Відтік поточних роздрібних коштів на початку 2024 року загалом відповідає сезонному тренду. Активний приріст роздрібних коштів у лютому майже повністю нівелював впливи з початку року.
- Зростання коштів бізнесу продовжується – на +1.1% за квартал. Попри сезонне зниження на початку року темпи приросту дедалі зростають. Кошти у валюті зросли суттєвіше – на 2.8%.

3 середини 2023 року гривневі корпоративні кредити зростають

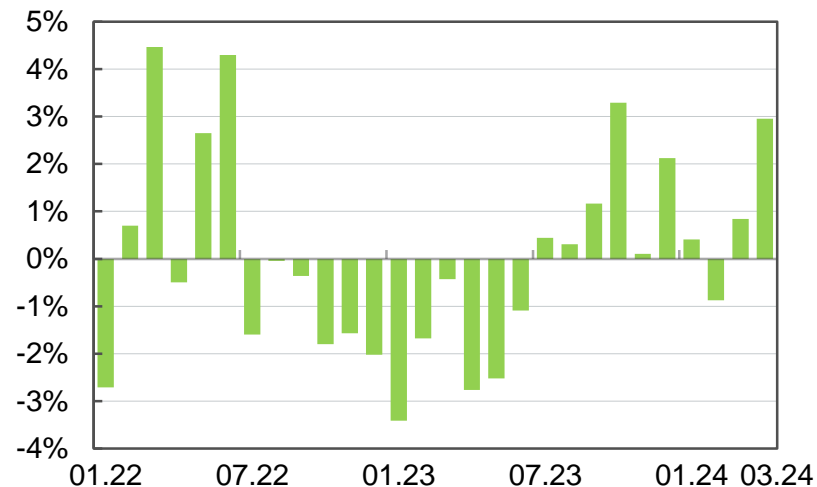
Кошти та чисті кредити суб'єктам господарювання, 31.12.2021 = 100%

У банках, платоспроможних на 1 квітня 2024 року.

Джерело: НБУ, щоденні дані, станом на 22 квітня 2024 року.

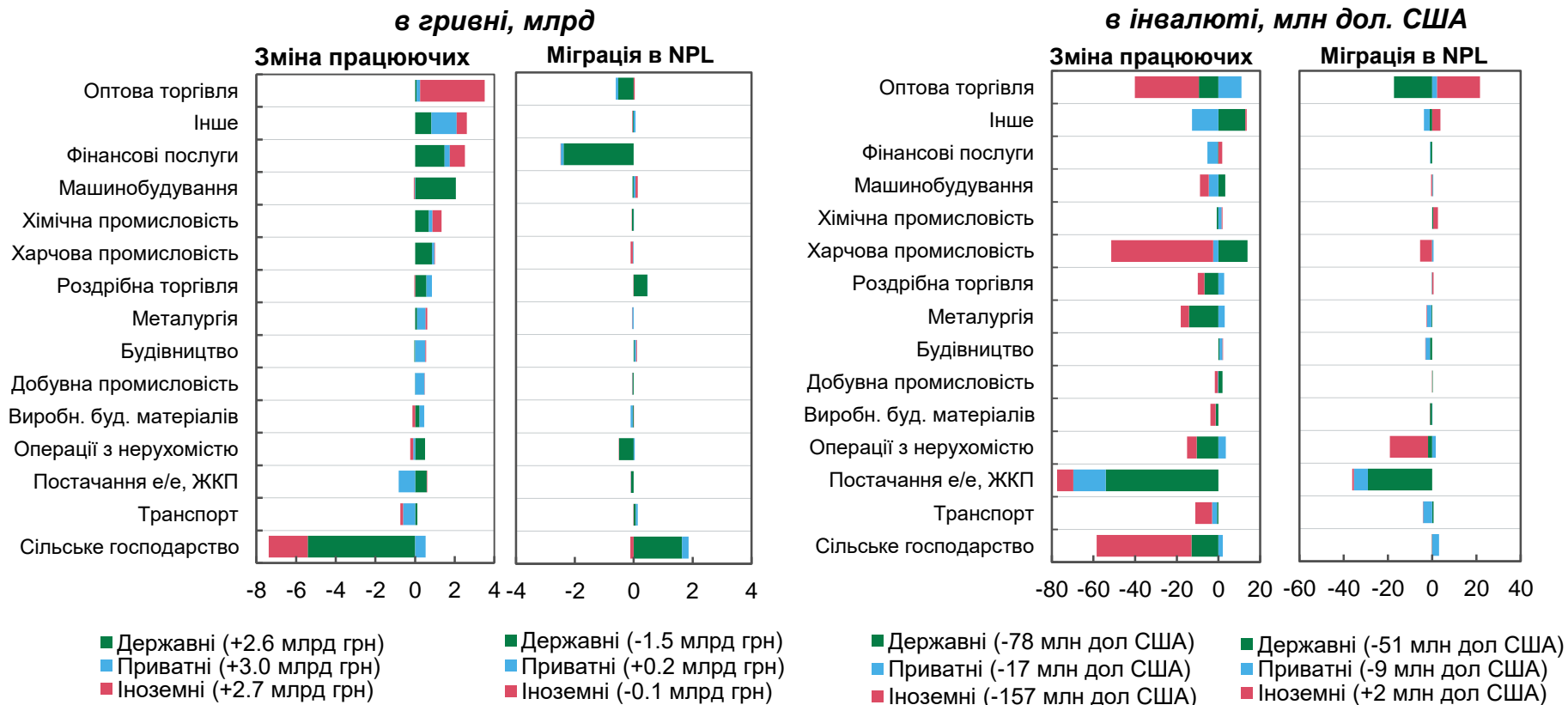
Зміна чистих кредитів суб'єктам господарювання в гривні з кінця 2021 року, м/м

- Чистий гривневий корпоративний кредитний портфель продовжує зростати третій квартал поспіль, у I кварталі на 2.9%. **Приріст повністю компенсував минулорічне падіння кредитування: +7.2% р/р.** Зростання гривневих бізнес-кредитів відбулося у всіх групах банків, окрім Приватбанку, який скорочує власну частку другий квартал поспіль.
- Зростання обсягів гривневих кредитів малим та середнім підприємствам (МСП) у річному вимірі пришвидшилося до **15.9%**.

Нові кредити зосереджуються у торгівлі

Зміна валового обсягу корпоративних кредитів за галузями за I квартал 2024 року

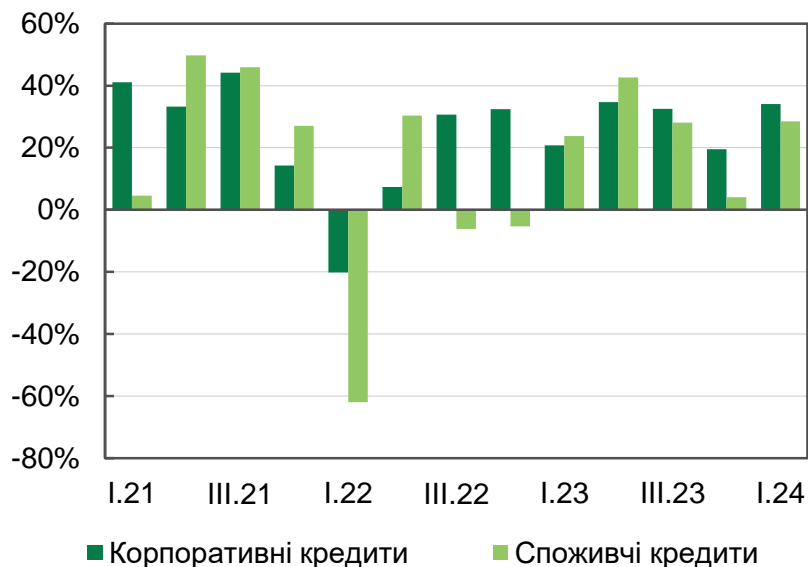
У банках, платоспроможних на 1 квітня 2024 року.

Джерело: НБУ.

- В I кварталі найбільше зросли обсяги гривневих кредитів в торгівлі. Зростання кредитів в секторах машинобудування та фінансових послуг відбулося переважно за рахунок підприємств державного управління. Другий квартал поспіль скорочуються кредити компаніям галузі сільського господарства.

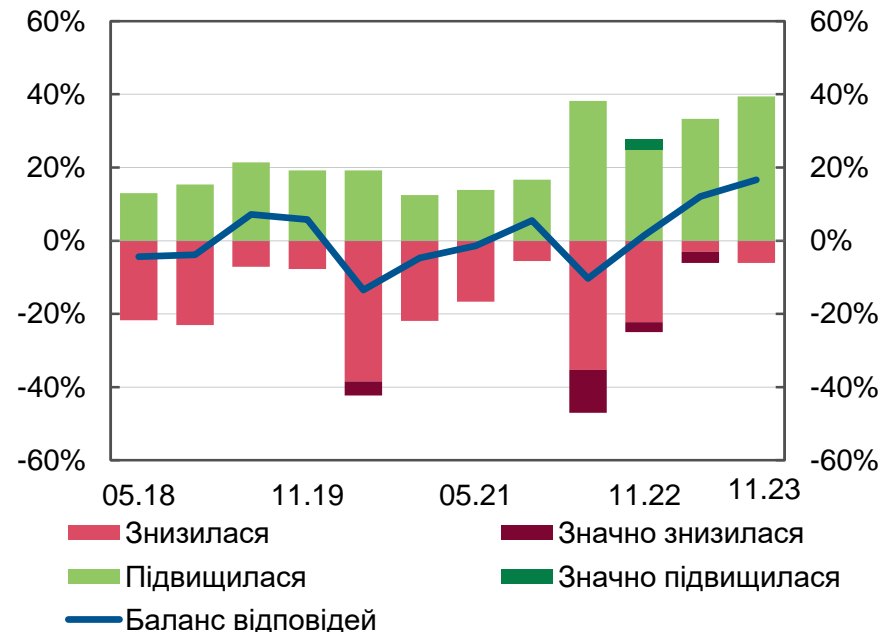
Банки відзначають все ще слабкий кредитний попит

Очікування банків стосовно зміни попиту на кредити (баланс відповідей)

Позитивний баланс відповідей свідчить про збільшення попиту.
Джерело: НБУ.

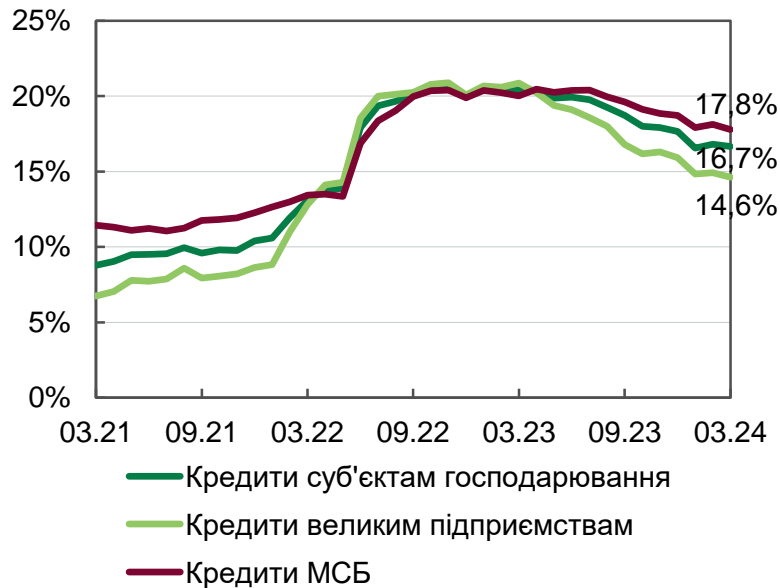
Оцінка зміни схильності до ризику установи респондента за останні шість місяців

- Банки із 2023 року підвищують апетит до ризику, готові розширювати кредитний портфель.
- Згідно із бізнес-моделями банків, у 2024 році вони очікують зростання портфеля на близько 15%.
- На думку банків попит ще слабкий: вони прогнозують подальше зростання попиту на позики бізнесу в II кварталі 2024 року.

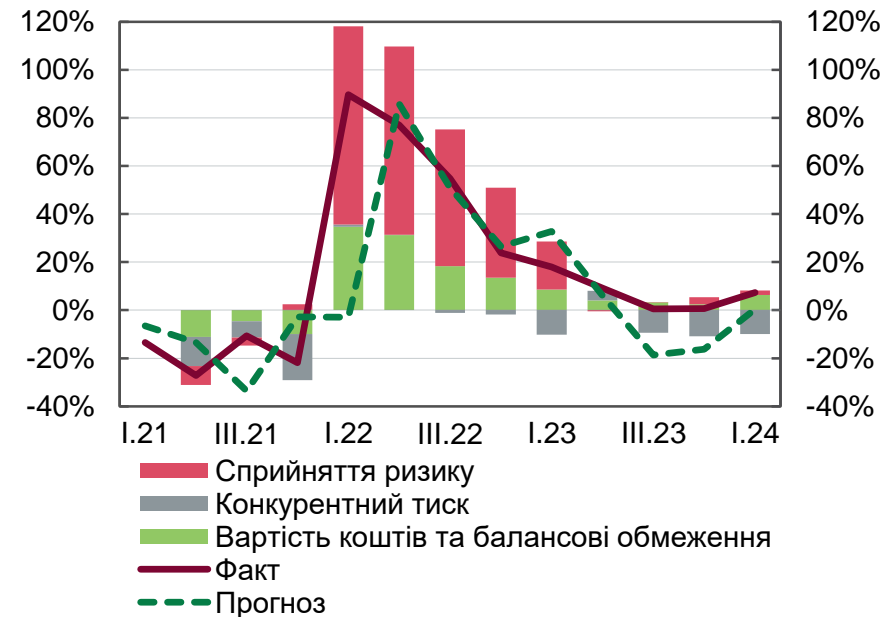
Кредити бізнесу дешевшають, ризики і ставки не проблема

Ставки за новими гривневими кредитами бізнесу, %

Джерело: НБУ.

Зміна стандартів схвалення кредитних заявок корпоративного сектору (баланс відповідей*)

* Позитивний баланс відповідей свідчить про посилення жорсткості стандартів схвалення кредитних заявок.

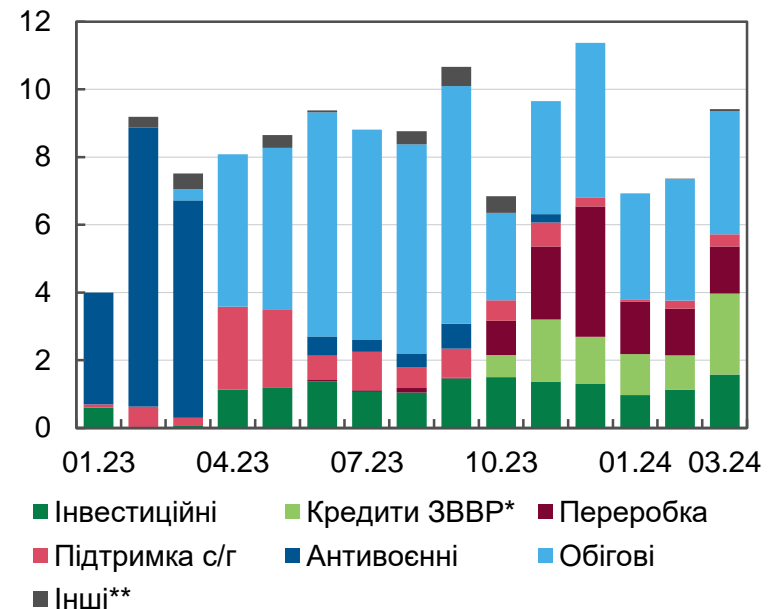
- Ставка за корпоративними гривневими кредитами знижується протягом другого півріччя 2023 року та на початку 2024 року – із травня 2023 року знизилася на понад 3 в. п.
- Згідно з останнім опитуванням про умови банківського кредитування за I квартал 2024 року, нижчі відсоткові ставки підтримують попит на кредити, а також поліпшують рівень схвалення кредитних заявок передусім для МСП.

Уряд планує здійснити кроки для сфокусування програми 5-7-9%

Кредитування у межах програми “Доступні кредити 5-7-9”, млрд грн

Приріст кредитних договорів за напрямками, млрд грн

* ЗВВР – зони високого воєнного ризику. ** Рефінансування заборгованості, антиковідні кредити, відбудова, енергосервіс.

Джерело: Фонд розвитку підприємництва, Мінфін.

Джерело: Фонд розвитку підприємництва, Мінфін.

- Портфель кредитів за програмою дещо скоротився протягом I кварталу 2024 року і перебуває на рівні 126 млрд грн.
- Кошти держбюджету, заплановані ФРП на 2024 рік (18 млрд грн), не покриють усіх потреб програми. Через це заборгованість перед банками на кінець року може знову зрости.
- Для зменшення фіскальних ризиків програми, уряд планує здійснити її сфокусування. Це передбачено меморандумом з МВФ та, в перспективі, має зменшити обсяги державної підтримки й зробити її більш адресною.

На що варто звертати увагу потенційним та чинним клієнтам банків

- Забезпечення повноти та прозорості фінансової звітності, прозорої структури власності, операційного структурування бізнесу, а для великих компаній – проведення регулярного аудиту. Банк має розуміти, із ким має справу, як позичальник буде обслуговувати кредит та чи спроможний його повернути. Банк – це партнер, а партнерство будується на взаємній довірі та відкритості;
- Варто цікавитися та користуватися інструментами кредитних гарантій від держави та міжнародних фінансових організацій. Надалі коло таких інструментів буде розширюватися, адже це дієвий спосіб здешевлення позик та розширення доступу до них. Водночас потрібно розуміти, що частину кредитних ризиків банки у будь-якому разі запропонують покрити заставою;
- Впровадження ESG стандартів, що поступово ставатимуть обов'язковою вимогою для позичальників за програмами часткового гарантування або ж компенсації ставок за кредитами. Цей тренд – невід'ємний елемент процесу євроінтеграції, зокрема в рамках програми Ukraine Facility, тому вже зараз варто поволі розпочинати необхідні трансформації.